

Högskolan
Kristianstad

Högskolan Kristianstad

291 88 Kristianstad

044-250 30 00

www.hkr.se

Självständigt arbete (examensarbete), 15 hp, för

Förskolläraryxamen

HT 2021

Fakulteten för lärarutbildning

Förskolans gård som undervisningsplats?

En fenomenografisk studie om
förskollärares uppfattningar kring
nyttjandet av utomhusmiljön i
förskolan.

Ellinor Lindberg och Katja Sleth

Författare

Ellinor Lindberg och Katja Sleth

Titel

Förskolans gård som undervisningsplats? En fenomenografisk studie om förskollärares uppfattningar kring nyttjandet av utomhusmiljön i förskolan.

Engelsk titel

The preschool yard as a teaching place? A phenomenographic study of preschool teachers' perceptions of the use of the outdoor environment in preschool.

Handledare

Elisabeth Einarsson

Bedömande lärare

Thomas Beery

Sammanfattning

Detta är en fenomenografisk studie där syftet är att undersöka förskollärares uppfattningar kring nyttjandet av förskolans gård. Forskningen har genomförts genom en kvalitativ metod där semistrukturerade intervjuer har använts. Studien gjordes i södra Sverige och utgår ifrån fyra verksamma förskollärare. Datasamlingen resulterade i likheter och skillnader mellan förskollärarnas uppfattningar gentemot förskolans gård. Resultatet analyserades och diskuterades utifrån tidigare forskning kring ämnet. Slutsatsen som studien resulterade i är att förskollärares syn på såväl sin egen roll som förskolans gård är av betydelse vid användandet av den.

Ämnesord

Förskola, undervisning, utomhus, förskollärare, förskolegård, didaktik

Förord

Först av allt vill vi tacka varandra för ett roligt och givande examensarbete, där vi har stöttat och peppat varandra genom processen. Därefter vill vi rikta ett stort tack till vår handledare som väglett och varit ett fantastiskt stöd! Slutligen vill vi tacka våra deltagare som tog sig tid att delta i intervjuerna, utan er hade vi inte kunnat genomföra forskningen.

/Ellinor Lindberg och Katja Sleth, 2021-10-29

Innehållsförteckning

1. Inledning	6
1.2 Syfte och forskningsfrågor	7
2. Litteraturgenomgång med forskningsöversikt	8
2.1 Förskolans miljö.....	8
2.2 Utomhuspedagogik	10
2.3 Utevistelsens positiva aspekter	11
3. Teoretiskt perspektiv	13
3.1 Fenomenografin	13
4. Metod och bearbetning av empiri	14
4.1 Kvalitativ metod.....	14
4.1.1 Semistrukturerade intervjuer.....	14
4.1.2 Urval	16
4.1.3 Genomförande.....	16
4.2 Bearbetning av data.....	17
4.3 Etiska överväganden	18
5. Resultat och analys	20
5.1 Utformningen och materialet på förskolans gård.....	20
5.2 Nyttjandet av förskolans gård	21
5.3 Förskollärarens roll	22
5.4 Spontan undervisning på förskolans gård	22
5.5 Planerad undervisning på förskolans gård	23

5.6 Gårdens hälsofördelar	24
5.7 Möjligheterna till inflytande av gårdens miljö.....	25
5.8 Sammanfattande analys av resultat utifrån fenomenografin	26
5.8.1 Skillnader	26
5.8.2 Likheter	27
6. Diskussion	28
6.1 Förskollärares nyttjande av förskolans gård i verksamheten	28
6.2 Förskolans gård som en plats för undervisning	30
6.3 Metoddiskussion	32
6.4 Slutsats	34
Litteraturlista	35
Bilaga 1	38
Bilaga 2	40

1. Inledning

I Sverige är förskolan en verksamhet som den största delen av barnen i förskoleåldern vistas i nästan dagligen. I denna studie har vi undersökt förskollärares uppfattningar gentemot användandet av förskolans gård vid undervisning. Genom denna forskning kan vi bidra med kunskap kring förskollärares uppfattningar om sin roll vid nyttjandet av förskolans gård. En kartläggning kring förskollärares uppfattningar kring ämnet kommer delges och vi hoppas att med denna undersökning kunna uppmuntra såväl den som läser, som de vi intervjuat, till att vara goda förebilder och inkludera gården som en undervisningsplats i förskolans verksamhet.

Inspirationen till detta forskningsområde väcktes hos oss då vi under våra verksamhetsförlagda utbildningar på förskolläraryrket gärna använde oss av förskolans gård vid planerade undervisningssituationer. Dessvärre upplevde vi att det inte var något vanligt förekommande att använda gården för undervisning, i verksamheterna. Anledningen till att vi ville använda oss av förskolans gård var för att vi uppskattar att vara ute och ville ta vara på dess positiva aspekter. Vår nyfikenhet ledde oss därför till att undersöka förskollärares uppfattningar kring förskolans gård och dess möjligheter i verksamheten. I såväl barnkonventionen (SFS 2018:1197) som EU's globala mål (UNDP 2015) framgår det att barn ska erbjudas utevistelse samt skapa ett positiv förhållningssätt till miljön och dess natur. Förskolans verksamhet ska förhålla sig till barnkonventionen, de globala målen samt läroplanen för förskolan i samtliga aspekter som rör den dagliga verksamheten. I läroplanen för förskolan står det att barnen ska erbjudas undervisning och utforskande av och i olika miljöer samt att barnen ska ges möjlighet till olika lärande som är relaterade till naturen och utemiljön (Skolverket 2018). Det framgår även att det är av betydelse att verksam personal inom förskolan uppmuntrar barnen till att utveckla goda levnadsvanor. Detta är synonymt med folkhälsomyndighetens rekommendationer där det står att barn under fem år ska vara fysiskt aktiva i minst tre timmar om dagen (Folkhälsomyndigheten 2020). Detta tror vi att ett nyttjande av förskolans gård kan främja.

Brügge och Szczepanski (2018) menar att det är av betydelse att pedagogerna i förskolan bedriver undervisning såväl inomhus som utomhus. Genom ett tillvaratagande av utomhusmiljön ges barnen en möjlighet till att uppleva och lära med alla sina sinnen, samt skapa en relation till naturen. Förskolans gård beskrivs som en viktig och betydelsefull tillgång i

undervisningen. Mårtensson (2013) belyser att barn som ges möjlighet till utevistelse, skapar såväl en bättre mental som fysisk hälsa. Utomhusmiljön bjuder även in barnen till att utforska och röra på sig, medan inomhusmiljön kan vara mer avgränsad och möjligheterna för barnen att vara fysiskt aktiva och utforskande är mer begränsad. Ett tillvaratagande av utomhusmiljön är något som inspirerat oss och i denna studie kommer vi utgå ifrån förskolans gård.

1.2 Syfte och forskningsfrågor

Syftet med denna studie är att skapa en förståelse för förskollärares uppfattningar kring förskolans gård som en pedagogisk undervisningsplats. Utifrån dessa utgångspunkter har följande forskningsfrågor utformats och använts vid framskrivningen:

- Vilka uppfattningar har förskollärare till nyttjandet av förskolans gård?
- Hur uppfattar förskollärare förskolans gård som undervisningsplats?

2. Litteraturgenomgång med forskningsöversikt

Nedan kommer relevant forskning utifrån denna studies syfte att redovisas. För att ens studie ska vara kumulativ, är det av betydelse att den bygger på tidigare forskning kring ämnet. Vid sökningen av tidigare forskning använde vi oss av sökmotorerna: ERIC, Summon och Google Scholar. Sökning skedde med såväl svenska som engelska ord. De huvudsakliga sökorden vi använde oss av var utomhuspedagogik, förskola och utevistelse. För att få ett bredare perspektiv, valde vi att använda både nationell och internationell forskning. Vi har sedan delat in och organiserat litteraturgenomgången genom passande rubriker. Genomgående i dessa är pedagogens roll i användandet av utomhusmiljön. Under denna del benämns verksam personal i förskolans verksamhet som pedagoger, oavsett yrkestitel.

2.1 Förskolans miljö

Förskolans miljö, såväl inomhus som utomhus, är en viktig del i verksamheten och i en studie av Nordén och Avery (2020) undersöker de förskolebarnens möjlighet till att vara med och utforma förskolans gård. De lyfter fram att de nordiska länderna ofta fokuserar på betydelsen av att vara utomhus och att det är en viktig del i förskolans värld. Denna studie utgår från en förskola där gården ska göras om och barnen får ta del i att vara med i utformningen. Studien lyfter fram att förskolans utemiljö ofta ses mer som en fri yta, jämfört med inomhus där det är mer strukturerat och begränsat.

I Hunter, Brodal Syversen, Graves och Bodensteiners (2020) studie undersökte de hur en förändring av förskolans gård påverkade pedagogernas uppfattning av sin roll vid utevistelsen. Studiens datainsamling skedde genom ett användande av enkäter, intervjuer samt observationer. Studien pågick under ett år och utgick ifrån en förskola, som skulle få sin gård förändrad från en traditionell lekmiljö till ett uteklassrum. Med uteklassrum menades att de ville skapa en miljö som bjöd in till och var öppen för såväl lärarledd undervisning samt en möjlighet för barnen till eget utforskande. I uteklassrummet fanns det flera olika rum och tillgång till olika naturmaterial, allt skapat utomhus. Utrymmena hade olika funktioner och erbjöd en mångfald av aktiviteter och lärande.

I en studie av Szczepanski (2017) betonar författaren att i den pedagogiska miljön bör de didaktiska frågeställningarna tas i beaktning och att pedagoger måste utgå från dem för att kunna erbjuda barnen ett lärande. I just denna studie är det frågan ”var” som är central och platsen i studien är framför allt utomhus. Författaren lyfter fram att undervisning ska och bör bedrivas såväl utomhus som inomhus, för att barnen ska erbjudas en variation i sitt lärande. Här blir rummet pedagogernas ”var” och Szczepanski (2017) menar att det är utomhusmiljön som bör ligga till grund för variationen. Detta i sin tur ligger på pedagogerna att utforska i samspel med barnen. Genom att som pedagog använda såväl inomhusmiljön som utomhusmiljön i förskolans verksamhet, kan olika inspirerande lärandemiljöer skapas. Ett nyttjande av förskolans utemiljö skapar även förutsättningar för barnen till att använda sin kreativitet och fantasi, på ett annat sätt än vad inomhusmiljön gör. Szczepanski (2017) betonar att förskolans gård ska vara så utmanande för barnen som möjligt och för att kunna erbjuda ett vidgat lärande, krävs det att dess utformning har tagits i beaktning vid skapandet av gården, samt att gården befinner sig i nära anslutning till förskolan. Författaren menar att vegetationen bör innefatta både träd och buskar, samt gärna ha både möjlighet till sol och skugga.

Mårtensson (2013) har gjort en studie med utgångspunkt i barns utomhuslek och dess betydelse för såväl en hållbar utveckling, som för lärandet och leken i sig. Studiens empiriinsamling har skett genom en användning av enkäter och flygfoto, för att ta reda på lekens uppkomst och förlopp på just förskolans gård, samt för att bedöma storleken på gården. Genom att erbjuda barnen lek utomhus har studien visat att barnen får ökade hälsofördelar. Precis som Szczepanski (2017) lyfter Mårtensson (2013) hur och vad som bör tas i beaktning vid skapande och utformande av utomhusmiljön. På förskolornas gårdar är det vanligt med säkerhet, men vid utformning måste även leken tas hänsyn till. Exempelvis så kan staket och gummimattor kring gungor vara nödvändigt ur ett säkerhetsperspektiv, men utifrån ett barnperspektiv kan saknaden av sand vara av betydelse. Mårtensson (2013) jämför förskolans gård med rummen inne på förskolan och menar att de ofta är mer begränsade och har specifika funktioner, medan utemiljön bidrar till mer spring och rörelse. Utomhus kan barnen testa sin egen kropp genom att rulla ner för backar, balansera på kanten till sandlådan eller klättrar upp för en ojämn terräng, något som saknas i inomhusmiljön. Silverman och Corneau (2017) lyfter i sin studie att om barnen i förskolan inte skapar en relation med naturen, finns risken att den inte värnas om. Det

framgår även att pedagogerna utgör en avgörande roll för att ett tillvaratagande av utomhusmiljön ska kunna ske samt hur och i vilket syfte som utomhusmiljön nyttjas.

2.2 Utomhuspedagogik

Szczepanski (2017) lyfter fram och betonar begreppet utomhuspedagogik och menar att det är ett teoretiskt perspektiv som ligger till grund för den didaktiska frågan: var. Författaren beskriver utomhuspedagogik som ett perspektiv där pedagogen utgår från just platsen och att barnen lär i just den kontext de befinner sig i, platsen har alltså en säregen betydelse för att lärandet ska ske. Därav blir det av stor vikt att pedagogerna erbjuder barnen undervisning utomhus, och för att en utomhuspedagogik ska ske så är förskolans gård att föredra då den ofta är närliggande. Begreppet utomhuspedagogik relaterar mycket till förskolans läroplan och grunderna för verksamheten. Det Szczepanski (2017) väljer att lyfta i sin studie är dels betydelsen att personal i förskolan använder sig av utomhusmiljön som en plats för lärande, dels hur stor betydelse pedagogens roll har. Studien betonar fördelarna med att växla undervisningarna mellan inomhus och utomhus men också att pedagogerna innehar en stor roll, och att välutbildade pedagoger anammar utomhuspedagogiken mer än de som saknar utbildning.

Nordén och Avery (2020) utgår i sin studie från en förskola vars gård ska göras om och allt eftersom gården växer fram och mer utomhusundervisning sker, får pedagogerna gå utanför sin egen bekvämlighetszon. Författarna lyfter att det ofta blir en brist på undervisning då pedagogerna helt enkelt inte känt sig bekväma och att de saknar kunskapen kring utomhusmiljön. Detta blandat med att där är många barn att hålla reda på, leder till brister i undervisningen utomhus. Studien lyfter olika exempel där pedagogerna i förskolan missar chanser till lärande då de helt enkelt inte tar tillfället i akt och/eller saknar kunskap för det barnen visar intresse för. Det positivt med att förskolans gård har blivit omgjord är att både spontana som planerade tillfällen för aktiviteter utomhus ökat lite. Studien betonar dock att pedagoger ofta upplever det som problematiskt att svara på barns spontana frågor och att de känner sig mer bekväma i de planerade situationerna, som de själva har utformat. Det innebär att vissa situationer där ett lärande kunnat ske, går förlorat på grund av pedagogens osäkerhet (Nordén & Avery 2020).

Hunter et al. (2020) studie påvisade att användningen av förskolans gård förändrades, efter att de blivit ett uteklassrum. En integrering av miljön skedde i en större utsträckning än tidigare, dock var det fortfarande barnen som var de drivande i användningen av uteklassrummet och planerade undervisningssituationer i utemiljön var fortfarande få. Forskarna drog slutsatsen att det är av betydelse att pedagogerna i förskolan ges möjlighet till utbildning kring nyttjandet av utomhusmiljön, för att en inkludering av den ska ske vid undervisningssituationer. Genom att uppmuntra och erbjuda pedagogerna utbildning inom området, kan förhoppningsvis deras uppfattningar kring sin betydelsefulla roll i utemiljön utvecklas och ett tillvaratagande av utemiljön vid undervisningssituationer kan ske (Hunter et al. 2020). Nordén och Avery (2020) lyfter i sin studie att den svenska förskolan i enlighet med läroplanen ska arbeta aktivt med utemiljön. Det framgår dock inte hur detta ska gå till eller erbjudas. För att barnen ska kunna utforska och skapa ett band till naturen är det av betydelse att vi tar reda på var barnen befinner sig i sitt kunnande, för att i sin tur kunna erbjuda ett lärande. Därför betonar författarna vikten av att erbjuda utomhuspedagogik och undervisning utomhus, för att just samtliga barn ska ges möjlighet till ett lärande i och om naturen. Ett exempel som studien lyfter är hur en pedagog först presenterar tre olika växter som kommer att finnas på förskolans gård, för barnen. Pedagogen utformar sedan en undervisningssituation där det är barnen som får sätta frön och plantor i jord, till de presenterade växterna. De får sedan följa fröna och plantorna för att se hur de växer och utvecklas (Nordén & Avery 2020). I studiens diskussion lyfter författarna att fast det är en del av förskolans läroplan att undervisa kring naturen, ser de en brist av det. Slutsatsen kring varför det är så är helt enkelt för att pedagogerna saknar kunskap kring ämnet (Nordén & Avery 2020).

2.3 Utevistelsens positiva aspekter

Wikland (2013) belyser i sin studie att förskolan utgör en betydelsefull faktor vid barnens skapande av goda levnadsvanor. Genom att erbjuda varje enskilt barn ett nyttjande av förskolans gård kan ett flertal hälsovinster utläsas, då barns möjlighet till utevistelse har betydelse för deras mentala och fysiska hälsa. Wikland (2013) menar att pedagogerna i förskolans verksamhet har en viktig roll som förebilder för barnen vid utvecklandet av en hälsosam livsstil och möjlighet till utevistelse. I studien framgick det dock att det fanns en brist på utveckling och reflektion kring de pedagogiska miljöerna i förskolans verksamhet. En

bidragande faktor till detta beskrevs kunna vara att förskolan saknar pengar till utvecklingsarbete och forskning kring området (Wikland 2013). Szczepanski (2017) lyfter i sin studie att förskolans gård bör betraktas som en tillgång i undervisningen och att en regelbunden användning av utemiljön, kan kopplas till ett utvecklande av en hälsosam livsstil och ett psykiskt välbefinnande. Studien når ett resultat kring att det är av betydelse för barnen att de erbjuds ett lärande utomhus och det är pedagogernas ansvar att ta tillvara på och se utomhusmiljön som en viktig lärmiljö. Det framgår även att den fysiska aktiviteten är viktigt och har en positiv inverkan för barnens lärande och utveckling (Szczepanski 2017).

Pagels och Raustorp (2013) gjorde en studie, i syfte att skapa en förståelse för platsens betydelse för barnens möjlighet till fysisk aktivitet. Författarna lyfter att förskolebarns möjlighet och uppmuntran till fysisk aktivitet har stor betydelse ur ett samhällsperspektiv, då de flesta välfärdssjukdomar kan förebyggas genom hälsosamma levnadsvanor. I studien framgick det att förskolans gård och dess utformande kan påverka barnen till just detta. Förskolan uppfyller dock inte barnens dagliga rörelsebehov, men verksamheten utgör en betydelsefull faktor vid skapandet av en hälsosam livsstil (Pagels & Raustrop 2013).

Silverman och Corneaus (2017) forskning utgår från en kvalitativ studie med intervjuer som datainsamlingsmetod. Forskningen inkluderade verksamma pedagoger i såväl förskolan som upp till mellanstadiet. I studien belyste de att barn spenderar mindre tid utomhus idag jämfört med vad de gjorde för 20 år sedan. Forskarna menade att utemiljön utgör en viktig aspekt för att skapa en hälsosam livsstil och en hållbar framtid. Copeland, Kendeigh, Saelens, Kalkwarf och Sherman (2011) genomförde en kvalitativ studie med intervjuer som metod för empiriinsamling. I deras forskning ville de undersöka pedagogernas syn på sin roll vid barnens utevistelse. Studien visade ett samband mellan pedagogernas inkludering av utomhusmiljön och planering av dagen i relation till barnens möjlighet till fysisk aktivitet. Pedagogernas förhållningssätt och till utemiljön framgick som en avgörande faktor för barnens hälsa (Copeland et al. 2011).

3. Teoretiskt perspektiv

I denna studie har vi använt oss av en fenomenografisk forskningsansats då vi haft som avsikt undersöka förskollärares uppfattningar kring förskolans gård. Nedan kommer vi i relation till relevant litteratur, redovisa varför samt hur vi använt oss av fenomenografin i vår studie.

3.1 Fenomenografin

Marton och Booth (2000) beskriver att i fenomenografin är det personers uppfattningar kring ett specifikt fenomen som undersöks. Med uppfattningar menar författarna varje enskild persons syn på sin omvärld. Fenomenografin kan med fördel användas inom den pedagogiska miljön och teorin utgår ifrån att världen inte kan beskrivas utan människors uppfattningar. Som forskare är det därför av betydelse att vid nyttjandet av fenomenografin som teoretisk utgångspunkt, bjuda in människor till att reflektera över sina uppfattningar och sitt agerande och identifiera likheter och skillnader mellan svaren (Marton & Booth 2000). Människors subjektiva världsuppfattning och erfarenheter är en avgörande och central faktor. Genom en användning av den fenomenografiska forskningsansatsen kan olika personers uppfattningar kring ett specifikt fenomen lyftas fram och en fördjupad förståelse kan skapas (Svensson & Åkerblom 2020). Då denna studie har som syfte att belysa förskollärares personliga uppfattningar av förskolans gård, är den fenomenografiska forskningsansatsen en passande teori att tillämpa.

Inom fenomenografin finns det första och andra ordningens perspektiv. Första ordningens perspektiv fokuserar på forskarens uppfattningar av verkligheten medan andra ordningens perspektiv utgår ifrån och lyfter fram andra människors uppfattningar och erfarenheter av ett fenomen, olika situationer och erfarenheter om och av världen (Marton & Booth 2000). I vår studie har vi använt oss av andra ordningens perspektiv då det är förskollärares uppfattningar om förskolans gård som är utgångspunkten.

4. Metod och bearbetning av empiri

Den fenomenografiska forskningsansatsen som använts som utgångspunkt i denna studie lägger grund för de metodval och den datainsamling samt bearbetning som skett. Nedan presenteras den metod vi valt att använda oss av i denna studie för att besvara våra forskningsfrågor. Tillvägagångssättet kommer att beskrivas från insamling till bearbetning av materialet. Metodvalet har gjorts utifrån studiens syfte och i förhållande till den teoretiska utgångspunkten. Vi har valt en kvalitativ insamlingsmetod utifrån intervjuer med verksamma förskollärare.

4.1 Kvalitativ metod

I denna studie har en kvalitativ metod använts för att få en förståelse för den sociala interaktionen i det sammanhang som det skapas (Rennstam & Wästerfors 2015). Inom den kvalitativa metoden finns det ett flertal sätt att samla in data på och vi har valt att använda oss av semistrukturerade intervjuer. Valet av metod ska ske utifrån forskningens syfte och vad forskaren vill få syn på. Den teoretiska utgångspunkten är även en central del tidigt i forskningen (Fejes & Thornberg 2019). Den kvalitativa metoden utvecklades då forskare ansåg att ingen kunde vara helt objektiv vid forskning med människor. Kvalitativ metod används oftast vid samhällsvetenskaplig forskning när en forskare försöker få svar på och/eller skapa en förståelse för människors uppfattningar kring ett specifikt fenomen. Det insamlade materialet kategoriseras och analyseras sedan utifrån forskarens teoretiska utgångspunkt, vilket i vår studie är fenomenografin (Fejes & Thornberg 2019).

4.1.1 Semistrukturerade intervjuer

Vi har valt att använda oss av semistrukturerade intervjuer, vilket innebär att den som intervjuar har en färdig lista med frågor som ska lyftas. Detta tillvägagångssätt beskriver Svensson och Åkerblom (2020) som betydelsefullt för att skapa en större förståelse för respondenternas uppfattningar, och för att forskningsfrågorna ska kunna bli besvarade på ett tillförlitligt sätt. Vid semistrukturerade intervjuer är forskaren flexibel i sina frågeställningar och den som intervjuas styr till viss del, utifrån sina svar, hur intervjun fortlöper. Forskaren utgår ifrån sina frågor men har möjlighet att avvika från dessa och ställa följdfrågor utifrån intervjusituationen, för att på så sätt kunna skapa en djupare förståelse för varje enskild respondents uppfattningar

(Denscombe 2016). Vid intervjuerna får forskollärarna samma frågor (Bilaga 2), men följdfrågorna kan komma att bli olika, utifrån hur intervjun fortlöper.

Under en intervjusituation är det av betydelse att forskaren skapar så goda förutsättningar som möjligt för att respondenterna ska känna sig bekväma. Genom att vara tydlig med forskningens syfte, utföra intervjun på en plats där respondenten känner sig bekväm samt vara förberedd med frågor, skapas förutsättningar till en positiv och utvecklande intervju för samtliga parter. Vid uppstarten av en intervju kan den som intervjuas vara något avvaktande. Det är därför viktigt att som forskare vara beredd med först lite neutralare frågor för att sedan ställa mer djupgående frågeställningar (Back & Berterö 2019). Som forskare är det viktigt att ha en förkunskap inom området som ska undersökas och även vara öppen för nya sätt att betrakta och tolka olika fenomen och omvärlden på. Vid en semistrukturerad intervju med fenomenografisk teori som utgångspunkt sker såväl en social interaktion mellan forskaren och den som intervjuas samt en möjlighet för lärande. Den som intervjuas ges förutsättningar till att reflektera över sina egna erfarenheter och uppfattningar, samtidigt som forskaren ges möjlighet till att ta del av olika personers perspektiv och erfarenheter kring ett specifikt fenomen (Marton & Booth 2000). Vid småskalig forskning, som denna studie är, lyfts fenomenografin fram som ett fördelaktigt alternativ då det inte kräver någon större budget eller avancerade forskningsverktyg för att genomföra den (Denscombe 2016). I semistrukturerade intervjuer är svaren öppna och den som intervjuas uppmuntras till att utveckla sina svar och synpunkter. Semistrukturerade intervjuer är en gynnsam metod att tillämpa, när en förståelse för en viss målgrupp och deras uppfattningar kring någonting, ska undersökas (Denscombe 2016).

En nackdel med semistrukturerade intervjuer är att transkribering av materialet kan ta lång tid. Fördelarna är dock flera. En fördel är att genom en användning av inspelning och transkribering, kan reflektioner kring intervjusituationen ske och det är även möjligt att lyssna på materialet ett flertal gånger (Back & Berterö 2019). Det finns även goda möjligheter för studien att få hög validitet eftersom svaren går att följa upp ifall det skulle vara nödvändigt samt att forskaren kan utveckla sina frågor, likväl som den svarande kan beskriva och förklara på ett utförligt och nyanserat sätt (Denscombe 2016). Dessa fördelar ledde oss till att nyttjandet av semistrukturerade intervjuer kändes mest relevant för att kunna besvara studiens forskningsfrågor och syfte.

4.1.2 Urval

För att få ett tillförlitligt och trovärdigt resultat, har vi intervjuat verksamma förskollärare på tre olika förskolor i två olika kommuner. Vi har utgått ifrån ett subjektivt urval, vilket innebär att vi gjort vissa begränsningar. Begränsningen som gjordes var att vi enbart valde att intervjua förskollärare då de kunde bidra med sina erfarenheter och en expertis inom förskolans verksamhet och nyttjandet av förskolans gård. Detta beskriver Denscombe (2016) som ett relevant tillvägagångssätt vid kvalitativ forskning för att belysa olika uppfattningar på ett trovärdigt sätt.

Denscombe (2016) beskriver subjektivt urval som att vi som forskare begränsar urvalet för att få den bästa informationen, genom att rikta in oss på ett mindre antal personer. Författaren menar också att genom att vi forskare använder oss av en subjektiv urvalsprocess kan vi välja de personer som innehar den expertis på området som studien efterfrågar. Detta innebär att vi har begränsat vårt urval till en specifik grupp för att inte undersöka hela populationen. I denna studie är det enbart förskollärares uppfattningar kring nyttjandet av förskolans gård som är relevant eftersom de har det yttersta ansvaret för att undervisning äger rum. Något annat som spelade in var att förskolan hade tillgång till en gård i direkt anslutning till förskolan.

4.1.3 Genomförande

Inför vår datainsamling valde vi att kontakta rektorer i två olika kommuner, där vi kortfattat presenterade vår studie och syftet med intervjuerna. I en av kommunerna hjälpte rektorn oss med att få kontakt med förskollärare och i den andra kommunen fick vi självständigt söka fram förskollärare som ville delta. De förskollärare som intervjuades hade olika långa erfarenheter av förskolans verksamhet och samtliga hade en förskollärlig legitimation. Vi kontaktade förskollärare i båda kommunerna och bifogade även vårt missivbrev (Bilaga 1). I missivbrevet hade vi på ett kortfattat sätt beskrivit vad vår studie handlade om samt vad syftet med studien var. Missivbrevet innefattade även ett samtycke till deltagarna kring att medverka i vår studie. Innan vi skickade ut vårt missivbrev till deltagarna hade vi tillsammans med vår handledare gått igenom och diskuterat innehållet. Vid samtliga intervjusituationer, gav varje enskild deltagare ett muntligt samtycke till citering och de hade även skrivit under missivbrevet.

Vid de olika intervjuerna ställde en av oss frågorna (Bilaga 2) och den andra antecknade och ansvarade för ljudupptagningen. Dessa arbetsuppgifter turades vi om att ha vid de olika intervjusituationerna. Intervjuerna tog mellan 10 till 20 minuter och tre av intervjuerna genomfördes på respondenternas arbetsplatser och en genomfördes via ett digitalt mötesrum. Intervjuerna bokades in och genomfördes efter önskemål från förskollärarna. De intervjuerna som skedde på respondenternas arbetsplats, gjordes under deras arbetstid medan den som genomfördes via ett digitalt mötesrum, var efter arbetstid. Insamlingen av materialet skedde genom en användning av två lösenordskyddade mobiltelefoner, en lösenordskyddad laptop och anteckningar. Vi valde att använda två mobiltelefoner för att säkerställa att intervjun spelades in.

4.2 Bearbetning av data

När intervjuerna var genomförda så delade vi upp dem och transkriberade hälften var. Transkriberingen skedde genom att vi lyssnade på en kort del i taget och skrev ordagrant ner allt som blev sagt under intervjun. Samtliga utfyllnadsord skrevs ner och inget utelämnades. Genom transkribering av de insamlade materialet skapas en möjlighet till att jämföra de olika intervjusituationerna (Denscombe 2016).

Efter transkriberingen satte vi oss tillsammans för att bearbeta materialet, för att sedan kunna börja kategorisera. Vi sammanställde och läste igenom svaren från intervjuerna, fråga för fråga, för att kunna skapa en helhetsbild över respondenternas svar. För att vi skulle kunna skriva fram våra kategorier till resultatet, gjordes en kartläggning av de insamlade materialet. Detta för att skapa en förståelse för hur de olika personernas uppfattningar kring förskolans gård förhåller sig gentemot varandra.

Som vägledning vid skapande av kategorier, har vi använt oss av Patel och Davidsons (2011) metod. Metoden innehåller fyra olika steg som kan användas vid kategorisering av insamlad data. Det första steget är att bekanta sig med och skapa en överblick av det insamlade materialet. Steg två är att urskilja likheter och skillnader som kan ses utifrån respondenternas svar. Nästa steg är att kategorisera de olika uppfattningarna som går att identifiera utifrån svaren, för att kunna besvara forskningens syfte. Slutligen undersöks de bakomliggande strukturerna utifrån de valda kategorierna, vilket innebär att analysera hur respondenternas uppfattningar förhåller

sig till varandra. De kategorier som vi skapat och valt att använda är: utformningen och materialet på förskolans gård, nyttjandet av förskolans gård, förskollärarens roll, spontan undervisning på förskolans gård, planerade undervisning på förskolans gård, gårdens hälsofördelar samt slutligen möjligheter till inflytande av gårdens miljö.

För att analysera vår studie valde vi att utgå ifrån likheter, skillnader och uppfattningar som vi kunde urskilja i intervjuerna. Samtliga av dessa begrepp är centrala inom den fenomenografiska teorin och den insamlade empirin organiseras utifrån detta genom ett användande av olika kategorier (Marton & Booth 2000; Patel & Davidson 2011). Vi valde att skriva utifrån dessa begrepp dels utifrån vårt teoretiska perspektiv dels för att kunna få fram nyanserade svar till våra forskningsfrågor. Intervjufrågorna (Bilaga 2) och kategorierna är noggrant utvalda för att kunna besvara studiens syfte och forskningsfrågor.

4.3 Etiska överväganden

Vid all forskning måste forskarna förhålla sig till de etiska regler som finns (Denscombe 2016). När en studie har med människor att göra måste vi som forskare ta hänsyn till att etiska problem kan uppstå, där en respekt för forskningsdeltagarna är grundläggande (Magne Holme & Krohn Solvang 1997). Studien kommer utgå ifrån och inkludera Vetenskapsrådets principer kring forskning med människor och innefattar då: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Vetenskapsrådet 2017). Nedan kommer dessa begrepp att förklaras och definieras utifrån hur vi tagit dem i beaktning i vår studie.

Utifrån Vetenskapsrådet (2017) framgår det att information kring forskningen ska delges på ett sätt så att samtliga inblandade förstår den och vad den ska användas till. Detta kallas för informationskravet och detta tog vi i beaktning vid framskrivningen av missivbrevet där studiens syfte beskrevs på ett tydligt sätt (Bilaga 1).

Samtyckeskravet togs i beaktande genom att vi skickade med och fick underskrivet vårt missivbrev. I missivbrevet framgick det vad materialet skulle användas till och att intervjun skulle spelas in. Det framgick även att materialet inte kommer att sparas i framtiden utan förstöras efter det att studien är genomförd och godkänd. Innan intervjun påbörjades lyfte vi

dessutom att citering kan förekomma i analysen. Respondenterna gav då ett muntligt samtycke till detta (Eliasson 2018).

I studien kommer vi veta vilka deltagarna är, men i denna text kommer de att vara helt anonyma. Vi kommer alltså inte redovisa deras namn eller någon information som kan kopplas till just dem, i enlighet med konfidentialitetskravet.

Den sista principen från Vetenskapsrådet kallas nyttjandekravet och det innebär att vi som forskare enbart använder det insamlade materialet i just det syfte som vi avsett att använda det för, det vill säga i vår studie och för att besvara våra forskningsfrågor.

Vi som forskare behöver dessutom ha en ökad förståelse för att Vetenskapsrådets principer inte är tillräckliga för att undvika uppkomsten av etiska dilemman under studiens gång. Etiska överväganden är något vi har tagit i beaktning både innan, under och vid redovisningen av forskningen (Vetenskapsrådet 2017).

5. Resultat och analys

Nedan kommer vår analys av resultatet utifrån de intervjuer som genomförts att redovisas. Kategorierna skrevs fram genom att vi skapade rubriker som kunde relateras till forskningens syfte och organiserades utifrån förskollärarnas svar. Genomgående för våra kategorier är förskollärarnas uppfattningar gentemot användandet av förskolans gård. Gemensamt för de förskollärare vi intervjuade var att samtliga nyttjade förskolans gård, men dock med olika utgångspunkter. De olika kategorierna anser vi är lika viktiga för att kunna besvara våra forskningsfrågor. Samtliga förskollärare beskrev sin roll vid barnens användande av gården, som betydelsefull och viktig för att ett lärande skulle kunna ske. De fyra förskollärarna som resultatet är framskrivet utifrån kommer benämnas som förskollärare 1, förskollärare 2, förskollärare 3 och förskollärare 4.

5.1 Utformningen och materialet på förskolans gård

Förskollärare 3 menar att deras gård, som används av de yngsta barnen på förskolan, är liten till ytan då den ska delas med flera andra avdelningar. Hen saknar nytänkande och berättar att deras gård är väldigt klassisk med gungor, sandlådor och cyklar. Personligen uppfattar hen inte gården som särskilt inspirerande men belyser att barnen alltid är sysselsatta och att hen uppfattar det som att de har roligt.

Förskollärare 1 och 2 berättar att deras gård inte har några gungor. Detta var ett aktivt val som förskollärare gjort tillsammans med rektorn när förskolan byggdes. Förskollärare 1 menar att de flesta lekplatser och förskolegårdar har gungor och att de på sin förskola vill erbjuda ett alternativt lärande och inte ett förutbestämt ändamål som gungor ofta har. Både förskollärare 1 och 2 berättade att deras uppfattningar var att gungor ofta binder upp en pedagog som antingen tar fart eller vaktar så ingen för gungan på sig. Förskollärare 1 nämner också att folk som gått förbi, har sagt att gården är tråkig och ifrågasatt ifall barnen har något att göra. Hen kontrar då med att barnen absolut har mycket att göra på gården, då de får möjlighet att använda sin fantasi då materialens användningsområden inte är förutbestämda.

“Ni har ju inga gungor hur klarar ni er? Man klarar sig faktiskt rätt så bra ändå” (Förskollärare 1)

Förskollärare 1 nämner även två multihus som finns ute på gården, något som hen berättar både används till att sitta i och att klättra upp och ned för.

“Vi vill erbjuda annat och just att det inte är förutbestämt material”
(Förskollärare 1)

Förskollärare 4 berättar att de erbjuder barnen så mycket material som de bara kan utomhus, så att barnen kan få skapa utifrån det. Hen nämner böcker och staffli till att måla på som exempel. Hen nämner även naturmaterial från ett kastanjeträd samt stubbar från ett nedsågat träd som något barnen tagit tillvara på ute på gården.

Förskollärare 1 berättar att de använder kuber utomhus som barnen har möjlighet att använda på flera olika sätt, men främst genom en analog programmering. Förskollärare 2 lyfter ett nyttillkommet sagoträd på förskolans gård. Detta belyser hen ska bidra till barnens möjlighet till språkutveckling genom stöttning från pedagoger.

5.2 Nyttjandet av förskolans gård

Samtliga förskollärare berättar att de nyttjar gården till både fri lek, spontan och planerad undervisning. I intervjuerna framgick det att både förskollärare 1 och 2 spenderar mer eller mindre hela förmiddagen ute och då främst på förskolans gård. De berättade även att de oftast går ut även på eftermiddagen. Båda två lyfter att de gärna både lagar mat ute och/eller tar med den lagade maten ut och äter utomhus. Förskollärare 1 berättar att hen uppfattar att pandemin har gjort att de har blivit tvungna att tänka om och använda gården mer, då restriktionerna sagt att barnen ska vara ute mycket.

Förskollärare 3 använder gården cirka tre gånger per vecka, men belyser att de oftast lämnar gården två gånger per vecka så att barnen får daglig utevistelse. Hen lyfter att de delar gård med många olika avdelningar, vilket gör att de gärna lämnar gården vilket i sin tur minskar användandet av den.

Förskollärare 4 berättar att de är ute varje dag, både förmiddag och eftermiddag. De försöker vara ute så mycket som möjligt.

”[...]så vi försöker vara ute så mycket som det bara går” (Förskollärare 4)

5.3 Förskollärarens roll

Samtliga förskollärare berättar att deras roll under utevistelsen är väldigt varierande, och att det är barnen som styr var man behövs. Förskollärare 1 och 3 nämnde att det är viktigt att som pedagog är med barnen och även att röra sig runt på gården.

“Ibland behöver man gå in i leken ibland behöver man vara utanför [...]” (Förskollärare 1)

Förskollärare 3 menar att som förskollärare gäller det att ta initiativ och uppmuntra barnen till olika aktiviteter.

“De vi gör intresserar dem. De tar inte så mycket initiativ utanför vår trygghet” (Förskollärare 3)

Förskollärare 2 och 4 berättar båda att deras uppgifter vid användandet av förskolans gård varierar och är olika under dagen. Förskollärare 2 berättar att det är viktigt att vara delaktig och känna av var man behövs. Förskollärare 4 säger att pedagogerna cirkulerar och att i uppdraget ingår det att se till så att samtliga barn har det bra, men även att det är av betydelse att hen är med i barnens lek.

5.4 Spontan undervisning på förskolans gård

Förskollärare 1 berättar att hen följer barnen i deras intressen, och försöker uppmuntra till olika typer av samarbeten. Detta menar hen att de på förskolan gör då de erbjuder aktiviteter som bjuder in till att samarbeta, exempelvis bollek och hinderbanor. Hen menar att deras gård är full med material som barnen kan ta fram utomhus så att det leder till spontant lärande. Exempel på detta är att de har förstoringsglas, utklädningskläder samt instrument som bara används ute. Detta uppfattar förskollärare 1 kan bidra till att barnen utmanas i sin fantasi.

Förskollärare 3 uppfattar det som att det är barnens intressen som styr och att det är av betydelse att som pedagog ta tillvara på och skapa spontana lärandesituationer. Hen belyste att med små

barn är det ännu viktigare att vara spontan och försöka väcka barnens nyfikenhet, exempelvis kan vara så enkelt som att flyttar på en stubbe och se en dagmask berättar hen. Det viktigt att ta tillvara på det tillfället och skapa en lärandesituation tillsammans med barnen menar förskollärare 3.

Förskollärare 2 uppfattar det som att spontana lärandesituationer sker flera gånger om dagen. Hen menar att som förskollärare ska man kunna läroplanen utantill för då är det inte är några svårigheter att applicera och ta tillvara på spontana lärandesituationer.

Förskollärare 4 säger att det gäller att fånga barnen i de spontana situationerna och att det är av betydelse att vara närvarande.

“Det ju svårt att finna deras intressen om inte man är medforskande”

(Förskollärare 4)

5.5 Planerad undervisning på förskolans gård

Förskollärare 1 berättar att efter pandemins början, så har deras planerade undervisning utomhus ökat. Hen uppfattar det som att flera i arbetslaget har blivit mer bekväma i att ha undervisning utomhus, vilket hen trodde berodde på just ökad utevistelse. Hen berättar att de gärna plockar med olika material ut på gården och bedriver undervisningen utomhus kring samtliga delar från läroplanen.

“Jag tror att det hos många gett lite ringar på vattnet att man faktiskt kan bedriva en undervisning utomhus” (Förskollärare 1)

Förskollärare 2 berättar att i hens arbetslag bedriver de mycket planerad undervisning utomhus, då de spenderar en stor del av dagen just ute på gården. I nuläget arbetar de med skogens djur, och det uppfattar hen som lätt att få in i utomhusmiljön. Hen menar att samtliga av de bredare läroplansmålen även går att få med utifrån detta.

Förskollärare 3 önskar en större mängd planerad undervisning utomhus, men uppfattar det till viss del problematiskt att genomföra på gården. Det beror på att det är en stor förskola, med flera avdelningar som vistas ute samtidigt. Hen berättar att om de ska ha en planerad undervisning, så genomför hen hellre den inomhus eller utanför gården. Detta för att kunna

fånga samtliga barns uppmärksamhet vid undervisningssituationen, då hen uppfattar det som att det ute på gården finns det mycket som kan distrahera barnen.

Förskollärare 3 och 4 berättar båda att deras planerade undervisningssituationer utomhus utgår ifrån de tema som de har på förskolan. Förskollärare 3 uppfattar det som att genom ett nyttjande och tillvaratagande av temat vid undervisningen i utemiljön, ges barnen möjlighet till att skapa en större förståelse kring området som de jobbar med. Förskollärare 4 menar att när de är utomhus kan de passa på att planera aktiviteter utifrån det, och säger även att det är barnens fria lek som styr mycket utifrån vad den planerade undervisningen kommer att beröra.

5.6 Gårdens hälsofördelar

Förskollärare 1 berättar att hens förskola har en inriktning med hållbar utveckling, och inom det är livsstil och hälsa en del. Ett sätt som de arbetar hälsofrämjande är genom deras fredagsdans, som de har på förskolans gård. Utifrån goda levnadsvanor så arbetar de med månadens grönsak, och där ingår allt från hur grönsaken växer till hur den smakar och vad man kan göra med den. Förskollärare 1 uppfattar även att förskolans gård uppmuntrar till rörelse och bidrar till barnens möjlighet till att utveckla sin kroppsuppfattning. Detta menar hen blir möjligt eftersom deras gård har olika underlag och nivåskillnader. Hen uppfattar också att många av pedagogerna gillar att röra på sig, något som hen anser smittar av sig på barnen.

Förskollärare 2 berättar att de arbetar med de globala målen, något som berör livsstil och hälsa. Hen lyfter att utomhus får barnen testa att klättra, hoppa och springa, något som hen uppfattar vara mer begränsat i inomhusmiljön.

“Låt dem klättra, asså de är ett träd här man ska klättra [...]” (Förskollärare 2)

Förskollärare 2 berättar även om deras matlagning ute på gården, där barnen får vara med och se hur det faktiskt går till när mat lagas på öppen eld. Hen berättar och uppfattar det som att detta kan bidra till att barnen skapar en förståelse för att man kan laga mat utomhus. En annan sak som förskollärare 2 lyfter är att hen uppfattar det som att många vårdnadshavare uppskattar om deras barn ges möjlighet till utevistelse och rörelse på förskolan. Hen belyser att det är

viktigt att förskolans verksamhet erbjuder detta både utifrån vårdnadshavarnas önskemål men framför allt då det finns flera fördelar med detta ur ett hälsoperspektiv.

Förskollärare 3 anser att deras gård bidrar till ökad rörelse samt att där finns olika typer av underlag, allt från plant underlag till skog. Hen anser dock att de inte utnyttjar gården till dess fulla potential. Förskollärare 4 berättar att gårdens miljö bjuder in till motorik och rörelse, samt att de gärna har dans ute. Hen berättar också att de har äppelträd samt olika planteringar där barnen ges möjlighet till att följa utvecklingen av växterna. Detta menar hen bidrar till att barnen skapar en kunskap kring hållbar utveckling.

5.7 Möjligheterna till inflytande av gårdens miljö

Förskollärare 1 och 2 arbetar på en nybyggd förskola och förskollärare 1 berättar att hen under uppbyggnaden fick vara med och påverka vad som skulle finnas på förskolans gård. Förskollärare 1 berättar att det även tillkommit ett efterfrågat grillrör då de som tidigare nämnt gärna tillagar mat utomhus.

Förskollärare 2 uppfattar att det finns möjlighet till att påverka utformningen av utemiljön om hen kommer med ett välmotiverat förslag till rektorn. Hen menar dock att det såklart måste vara inom rimliga krav utifrån budgeten som finns. Alternativt kan man själv komma med enkla lösningar för att utveckla förskolans gård. Hen menar att dessa olika lösningar kan fungera i några veckor och det kanske enbart är under dessa veckor som ett intresse för det specifika fenomenet finns.

Förskollärare 3 uppfattar att hen inte har möjlighet till att påverka gårdens utformning. Hen lyfter att deras gård och lokaler ägs av en privat aktör och hen uppfattar det som utmanande att kunna påverka och önska saker till gården.

“Vi kan önska men vi kan inte påverka” (Förskollärare 3)

Förskollärare 4 menar på att utemiljön är föränderlig och ska följa barngruppen och deras intressen. Hen ger ett exempel på att barnen gillar att leka poliser, då kan pedagogerna göra diverse skyltar som passar in just där och då. Hen menar att de försöker följa barnen för att

kunna se vad som behövs, för att på så sätt göra förskolans gård så stimulerande för barnen som möjligt.

5.8 Sammanfattande analys av resultat utifrån fenomenografin

Utifrån vårt teoretiska perspektiv, fenomenografin, har likheter och skillnader blivit tydliga för oss vid analys av intervjuerna. Genom att använda såväl Patel och Davidsons (2011) steg två samt fyra, för att skapa kategorier utifrån förskollärarnas svar, har en djupare förståelse för deras uppfattningar kunnat skapas. Nedan kommer framförallt steg två att bli synligt, då vi organiserar likheter och skillnader utifrån svaren.

Likheter som vi fick syn på hos samtliga förskollärare var att de alla var ute och använde förskolans gård samt hade en positiv uppfattning till nyttjandet av den. Det framgick dock att användandet av gården tillsammans med barngruppen under en veckas tid, var olika frekvent hos förskollärarna.

5.8.1 Skillnader

En tydlig skillnad som kunde urskiljas var förskollärarnas uppfattningar kring deras möjlighet till att påverka gårdens utformning och till att få nytt material till gården. Två av förskollärarna uppfattade att de hade möjlighet till att påverka hur gården såg ut och vad som skulle finnas på den. Deras gård var dock nybyggd och en av dem hade varit med under uppbyggnaden, och den andra nämnde att om de kom med relevanta förslag till rektorn så fanns det möjlighet till påverkan. En av dem nämnde att förskollärarna själva kan skapa temporära lösningar till barngruppen, då det inte alltid är ett bestående intresse hos barngruppen av de saknade materialet. En förskollärare uppfatta att hen kunde påverka genom att ta ut material inifrån förskolan samt skapa nya miljöer utomhus. Hen menade att det är av betydelse att miljön utomhus är föränderlig och följer barnens intressen. En förskollärare uppfatta att hen inte kunde vara med och påverka utan enbart kan lämna önskemål hur gården kan utformas och/eller ändras.

En annan skillnad som blev tydlig vid analysen var användandet av gården vid planerad undervisning. Två av förskollärarna uppfatta att de ofta använde förskolans gård vid planerad undervisning. Dessa förskollärare var dock ute den största delen av förmiddagen och på så sätt

bedrevs verksamheten utomhus och då även undervisningen. Till skillnad från en av de andra två förskollärarna, så bedrev gärna en av dem planerad undervisning antingen utanför förskolans gård alternativt inomhus. Detta på grund av dels platsen dels för att kunna fånga barnens uppmärksamhet. Den sistnämnde förskolläraren valde att ha planerad undervisning utomhus som följde deras tematiska arbete och ofta planerades aktiviteterna i samband med att de var utomhus.

Vid analysen kunde vi även se att det fanns en skillnad kring utformningen och materialen som fanns på de olika förskolegårdarna. En förskollärare beskrev gården som väldigt klassisk och hen saknade nytänkande, till skillnad från två av de andra förskollärarna vars gård var nybyggd och fylld av nytänkande. En tydlig skillnad mellan dessa två gårdar var att den ena innehöll gungor och inte den andra. De två förskollärare som inte hade gungor på sin gård, hade önskat detta då de ville erbjuda annat material. En annan skillnad var att tre av de fyra förskollärarna nämner att de tar med material inifrån, ut till förskolans gård för att erbjuda lärandesituationer kring dessa i olika miljöer.

5.8.2 Likheter

De likheter som kunde utläsas var att samtliga förskollärare bedrev spontan undervisning på förskolans gård. Gemensamt för samtliga var att de följde barnen för att se vart de behövde stötta och finnas till. De berättade även att det är av betydelse att ta tillvara på alla möjligheter som finns till spontan undervisning och för att det ska vara möjligt beskrev samtliga att det är viktigt att vara närvarande med barnen. En annan likhet var vilka hälsofördelar som förskollärarna uppfatta att förskolans gård kunde bidra med. Samtliga lyfter rörelse och motorik som något positivt och två av förskollärarna berättar även att deras gårdar har olika underlag och nivåskillnader. Dessa förskollärare uppfattar att detta kan bidra till att barnen utvecklar sin motoriska förmåga. Tre av förskollärarna berättar även att de arbetar med hållbar utveckling på förskolans gård. En av förskollärarna berättar att de tillsammans med barnen odlar på gården. Detta beskriver hen att de gör för att bibehålla en hållbar utveckling. De andra två förskollärarna lyfter att de på sin förskola har någonting som heter månadens grönsak, samt att de gärna lagar mat utomhus och även arbetar genomgående med de globala målen.

6. Diskussion

Under denna del kommer vi diskutera resultatet från vår studie kopplat till den litteratur och forskning som vi tidigare nämnt. Diskussionsdelen skrivs fram för att kunna diskutera studiens forskningsfrågor.

6.1 Förskollärares nyttjande av förskolans gård i verksamheten

Szczepanski (2017) lyfter i sin studie att förskolans gård bör innehålla ett varierat underlag och att utformningen av gården ska vara utmanande för barnen. Studien betonar också att vegetationen på förskolans gård bör vara varierande, för att barnen ska erbjudas ett vidgat lärande. En likhet som vi identifierade vid våra intervjuer, var att samtliga förskollärare som ingick i studien lyfte att deras gårdar innehöll olika växtligheter, underlag och nivåskillnader. En av förskollärarna som vi intervjuade lyfte att eftersom deras gård erbjuder varierande underlag så ges barnen möjlighet till att utveckla sin kroppsuppfattning. En annan av förskollärarna belyste att deras gård innehöll en bred variation av vegetation, dock uppfatta hen att de inte tog tillvara på detta. Hen uppfatta det även som att barnen gärna är nära pedagogerna och att de är nyfikna på att testa olika saker, men gärna inte gör det utan vägledning och stöttning. Mårtensson (2013) belyser att utemiljön ofta bidrar till att barnen kan utmana och utveckla sin motoriska förmåga, i form av att exempelvis testa olika sätt att använda sin kropp på. Det är därför av betydelse att som förskollärare ta tillvara på gårdens möjligheter, för att på så sätt erbjuda barnen ett lärande som utan pedagoger hade varit osynligt.

Nordén & Avery (2020) belyste i sin studie att förskolans gård bjuder in till rörelse och upplevs oftast som mindre begränsad än vad inomhusmiljön gör. I vår studie lyfte en av förskollärarna att hen uppfattar förskolans gård som mer tillåtande och att barnen kunde röra sig mer fritt, utan de riktlinjer som finns inomhus. Hen menade att utomhus är det tillåtet att springa, vara högljudd, klättra och hoppa, något som oftast inte är uppskattat att göra inomhus på förskolan. Hen lyfte också att många vårdnadshavare uttrycker en förväntan om att barnen ska vara ute och röra på sig under sin dag på förskolan. I folkhälsomyndighetens rekommendationer framgår det att barn i förskoleåldern ska vara fysiskt aktiva i minst tre timmar om dagen (Folkhälsomyndigheten 2020). Detta är något som Pagels och Raustorp (2013) lyfter i sin studies slutsats, att förskolan inte uppfyller barnens tre timmars dagliga rörelsebehov, men att

den främjar möjligheten till att utveckla en god hälsa. Många barn tillbringar en stor del av sin dag på förskolan och det blir därför av betydelse att de erbjuds en möjlighet till rörelse, vilket utevistelsen främjar. Pagels och Raustorp (2013) belyser att det är viktigt att erbjuda barnen i förskolan fysisk aktivitet vid utevistelsen, för då kan välfärdssjukdomar förebyggas och en hälsosam livsstil främjas.

I Wiklands (2013) studie framgår det att förskolan och pedagogerna i verksamheten ansvarar för att vara goda förebilder och uppmuntra barnen till en hälsosam livsstil. Studien lyfter även att utevistelse i förskolan främjar såväl den mentala som den fysiska hälsan. I förskolans läroplan står det att verksamheten ska utgå från Barnkonventionen och EU's globala mål, vilket innebär att barnen ska erbjudas vistelse utomhus samt ges möjlighet till att skapa en relation till naturen (Skolverket 2018). Vid intervjuerna med förskollärarna uttryckte två av dem att de aktivt arbetade med de globala målen och samtliga lyfte gårdens inverkan och betydelse för barnens möjlighet till fysisk aktivitet. Szczepanskis (2017) studie visar att utevistelse och fysisk aktivitet i förskolans verksamhet har en positiv inverkan på barnens lärande och utveckling. Copeland et al. (2011) lyfter i sin studie att pedagogerna i förskolan innehar ett stort ansvar vid inkluderingen av utemiljön vid planeringen av dagen. En likhet vi såg i vår studie var att samtliga av de intervjuade förskollärarna var positiva till nyttjandet av förskolans gård och såg den som en tillgång i verksamheten. Detta är något vi ser som väldigt positivt eftersom vår förhoppning är att ett tillvaratagande och användande av förskolans gård ska ske.

I Szczepanskis (2017) studie framgår det att förskolans utemiljö ger barnen förutsättningar till att ta tillvara på sin fantasi och kreativitet. Två av de förskollärare som vi intervjuade lyfte att deras gård i stort sätt enbart hade material som inte hade något förutbestämt ändamål. Detta var ett medvetet val för att kunna utmana barnen till att utveckla sitt eget kreativa tänkande. Mårtensson (2013) belyser i sin studie att vid planering av gården går ofta säkerheten före, men det är av betydelse att beakta även barnens perspektiv. En skillnad som kunde utläsas ur de intervjusituationer som genomfördes, var att tre av förskollärarna uppfattar en möjlighet till att påverka hur gården såg ut medan en av förskollärarna kände att hen inte kunde göra detta. I läroplanen för förskolan framgår det att förskolans miljö ska utvecklas och förändras utifrån barngruppens intressen, nyfikenhet och erfarenheter (Skolverket 2018). Det är av betydelse att kunna se gården som en plats för förändring, utifrån de möjligheter och förutsättningar som

finns. En av de vi intervjuade, nämnde att på deras gård ändrar de miljön utifrån barnens intressen. Vår uppfattning av hans intervju var att de fick påminna sig själva om att förändra gården på samma sätt som de förändrade miljön inomhus. Detta är något som vi finner positivt och inspirerande.

6.2 Förskolans gård som en plats för undervisning

Szczepanski (2017) lyfter i sin studie att förskolan bör erbjuda barnen en växlande och varierande undervisningsmiljö, och att inte bara ha den planerade undervisningen inomhus på förskolan. Författaren betonar också vikten av att använda sig av och ta tillvara på just platsen vid det didaktiska valet “var”. Två av förskollärarna som vi intervjuade berättade att när de erbjöd planerad undervisning utomhus så var det oftast utifrån det aktuella tema som de hade på förskolan. På så sätt kan förskolans gård användas och nyttjas som förskolans “var” i den planerade undervisningen. Brügge och Szczepanski (2018) lyfter förskolans gård som en viktig plats vid undervisning. En förskollärare i vår studie, berättade att de vid nyttjande av gården, såväl plockade ut material som tog in naturmaterial som de hittat där ute. Detta finner vi intressant då det visar på att förskolläraren aktivt inkluderar gården, på olika sätt, som undervisningsplats. Det är av betydelse att vid planeringen av undervisningssituationer i förskolan även tänka på vilken plats som ska användas. Det didaktiska “var:et”, kan och bör inkluderas i undervisningen för att kunna erbjuda barnen ett vidgat lärande och större förståelse. I läroplanen för förskolan framgår det att barnen ska erbjudas en möjlighet till att utforska olika miljöer, såväl inomhus som utomhus under sin dag på förskolan. Förskolläraren har det yttersta ansvaret för pedagogiken och för att en undervisning utifrån läroplanen bedrivs och erbjuds barnen. Det är även förskollärarens ansvar att bemöta och utmana varje enskilt barn utifrån deras förutsättningar och behov (Skolverket 2018). Det blir därför av betydelse att som Szczepanski (2017) lyfter i sin studie att erbjuda varierade platser för undervisning. Hunter et al. (2020) lyfter i sin studie kring uteklassrum, att de vill erbjuda en plats i utemiljön för både planerad och spontan undervisning samt att barnen självständigt ska kunna utforska miljön. Två av förskollärarna i vår studie lyfter att deras förskolegård är byggd på ett sådant sätt att den ska främja både barnens spontanitet och nyfikenhet samtidigt som det är en plats för undervisning.

I Szczepanskis (2017) studie framgår det att utbildad personal i förskolan tar tillvara på utomhuspedagogiken i verksamheten, mer än vad de personer som saknar utbildning gör. I

Hunter et als. (2020) studie blev slutsatsen att det är av betydelse att pedagogerna är utbildade och/eller ges möjlighet till utbildning kring nyttjandet av förskolans gård och utomhusmiljön. Detta för att kunna skapa en förståelse för hur viktig deras roll är vid barnens möjlighet till lärande ute. Vi anser att detta är genomgående för all undervisning som sker på förskolan, och att de utbildade pedagogerna snarare ser möjligheter till undervisning istället för tvärtom. Därför är det av betydelse att det finns utbildade förskollärare på förskolorna, så att barnen erbjuds ett brett lärande efter sina förutsättningar och ett tillvaratagande av de olika miljöerna som undervisningsplatser kan ske. Dock visar vårt resultat en motsats, då en av de förskollärarna vi intervjuade oftast valde bort att ha planerad undervisning på förskolans gård, då hen uppfattar att det är svårt att nå barnen samt att det är ett högt antal barn ute samtidigt.

Nordén och Avery (2020) belyste i sin studie att bristen på planerad undervisning utomhus berodde på att de pedagogerna som ingick i deras forskning inte kände sig bekväma med detta, samt att de saknade kunskap kring att undervisa utomhus. De lyfter även i sin studie att pedagogerna ökat antalet undervisningar ute i takt med att deras gård blivit förändrad. En av de förskollärarna som vi intervjuade lyfte ett liknande exempel kring planerad undervisning utomhus. Hen berättade att covid-19 pandemin lett till att de fått vistas mer på förskolans gård vilket har bidragit till att de även fått planera och genomföra undervisning i utemiljön. Hen tror att detta bidragit till att fler pedagoger känner sig bekväma med att bedriva planerad undervisning på gården.

Nordén och Avery (2020) lyfter i sin studie att pedagogerna känner sig mer bekväma med att ha planerade än spontana undervisningar utomhus. Detta förklarar författarna att troligtvis berodde på att pedagogerna upplevde det problematiskt att svara på barnens spontana frågor (Nordén & Avery 2020). I jämförelse med en av de förskollärare vi intervjuade, så kände hen sig mer bekväm med den spontana undervisningen och tog tillvara på barnens nyfikenhet och skapade lärandesituationer utifrån det. Hen berättade att det är viktigt att vara närvarande i barnens utforskande av utemiljön samt att det är av betydelse att vara flexibel och öppen för deras nyfikenhet. Genom ett sådant förhållningssätt menade hen att spontana lärandesituationer kunde skapas.

Silverman och Corneau (2017) lyfter i sin studie att pedagogernas förhållningssätt till naturen påverkar vilken relation som barnen skapar till den. Pedagogernas användande och inställning

till naturen är därav viktig för att en god relation ska skapas. Brügge och Szczepanski (2018) menar att det är betydelsefullt att en inkludering av utomhusmiljön i förskolans verksamhet sker. Detta för att barnen ska skapa en relation till den och få möjlighet att lära och uppleva med alla sina sinnen (Brügge & Szczepanski 2018). Två av förskollärarna som vi intervjuat berättade att de ofta lagade mat utomhus, tillsammans med barnen. De betonade att genom matlagningen utomhus blev barnen uppmuntrande till att samtala kring hur mat kan lagas och de gavs även möjlighet till att använda sina sinnen genom att lukta och smaka. Denna typ av nyttjande av utomhusmiljön kan bidra till att barnen skapar en egen relation till naturen.

Nordén och Avery (2020) lyfter i sin studie en undervisningssituation kring växter och plantering, och hur förskolans gård kan inkluderas i undervisningen. En av de förskollärare vi intervjuat berättade att hen tillsammans med barnen har planterat olika fröer på förskolans gård som barnen sen fått följa och se hur de växer. Nordén & Avery (2020) belyser att det är av betydelse att erbjuda barnen undervisning utomhus, för att barnen ska kunna skapa ett band till naturen. Genom en lärandesituation som den ovan ges barnen möjlighet till att utveckla en relation till naturen, vilket det framgår i läroplanen för förskolan att barnen ska (Skolverket 2018).

6.3 Metoddiskussion

Under denna del kommer vi att diskutera kring den valda metoden som använts i studien. Våra egna reflektioner och uppfattningar kring studiens genomförande kommer vara centralt och genomgående.

Under våren när vi började planeringen av vår studie, tänkte vi använda både en kvantitativ och kvalitativ metod, vid insamling av empiri. Vi bestämde oss dock för att enbart använda oss av en kvalitativ metod för att samla in data då vi ville använda oss av semistrukturerade intervjuer, för att skapa en djupare förståelse för förskollärares uppfattningar kring nyttjandet förskolans gård. Genom att använda semistrukturerade intervjuer så kan följdfrågor ställas och på så sätt kunde vi även få ytterligare nyanserade svar (Denscombe 2016). Vid framställningen av intervjufrågorna (Bilaga 2) var vi noga med att rikta frågorna till förskolans gård och inte den övriga utomhusmiljön. Vi upplevde dock att en av frågorna ledde till att närmiljön blev i fokus istället för gården. Detta tror vi att vi hade kunnat undvika och förebygga om vi genomfört en

pilotstudie. I efterhand känner vi att vi hade hunnit med att göra en pilotstudie under tiden som vi väntade svar från de tillfrågade förskollärarna. Detta eftersom det tog längre tid än vi räknat med att boka in intervjuerna. Hade vi gjort om studien, så hade vi skickat ut missivbrevet (Bilaga 1) tidigare och under tiden som vi väntat på svar, genomfört en pilotstudie. Vårt missivbrev valde vi att ha kortfattat och vi berättade inte alltför ingående kring studiens innehåll. Detta var ett aktivt val från vår sida efter diskussion med vår handledare, då vi inte ville att intervjupersonerna skulle kunna fundera ut sina svar i förhand. Nackdelen med detta var dock att intervjupersonerna inte fick någon betänketid kring sina svar, vilket ibland kan vara bra för att hinna fundera ut allt som man faktiskt vill säga. När frågorna gavs under intervjun, fick respondenterna inte mycket tid till reflektion från den intervjuades sida. Detta är något vi kommer ta med oss och även något som självklart kan ha påverkat svaren vid intervjuerna.

Vi känner att vi, utifrån våra förutsättningar, är nöjda med hur intervjuerna genomfördes och upplever att resultatet är tillförlitligt och att de kunde hjälpa oss med att besvara studiens syfte och forskningsfrågor. Vi upplever att detta beror på att vi hade en god förkunskap kring ämnet samt utvecklat och skrivit fram välarbetade intervjufrågor. Frågorna var inte ledande eller hade ett förutbestämt svar, utan gav intervjupersonerna möjlighet att uttrycka sina uppfattningar gentemot frågan. Något ytterligare vi tar med oss från framskrivningen av studien, är att om man som vi har intervjupersoner från samma arbetsplats, är det av betydelse att de inte diskuterar frågorna förrän båda blivit intervjuade. Detta är av samma anledning som ovan, att inte få förutbestämda svar på frågorna.

Alla utom en av intervjuerna genomfördes på förskollärarnas arbetsplatser, då den sista genomfördes via ett digitalt mötesrum. Viktigt för oss vid den digitala intervjun, var att vi kunde se intervjupersonen för att få ett så personligt möte som möjligt. Denscombe (2016) lyfter att det är av betydelse att vid intervjuer, inte visa sina personliga åsikter genom att hålla med, eller inte, när respondenterna besvarar frågorna. Detta var något som var mycket svårare än vi trodde men vi upplever ändå att vi lyckades med att vara neutrala.

När vi kategoriserade intervjuerna använde vi oss av Patel och Davidson (2011) för att kunna skapa kategorierna. Detta var till stor hjälp för oss och för att kunna organisera svaren och slutligen besvara studiens forskningsfrågor och syfte.

Vi känner oss nöjda med hur vi genomfört studien och upplever att den metod och de tillvägagångssätt vi använt, var relevant för att kunna genomföra den.

6.4 Slutsats

Vår studie växte fram ifrån att vi upplevt en saknad av undervisning ute på förskolans gård, och därför ville vi undersöka verksamma förskollärares uppfattningar gentemot detta. Vi har tidigare upplevt att när ett lärande i utemiljön ska erbjudas i förskolans verksamhet, väljer många att gå utanför förskolans gård. Detta var någonting som vår studie motbevisade, vilket gjorde oss positivt överraskade. I vår framtida yrkesroll vill vi erbjuda våra kommande barngrupper ett lärande och tillvaratagande av den miljö som finns omkring oss. Det är viktigt att se gården som en tillgång och undervisningsplats då barnen spenderar en stor del av sin tid på förskolan utomhus och det även ingår i vårt uppdrag som förskollärare att erbjuda lärande i olika miljöer. Det är av betydelse att betrakta och förändra gården på samma sätt som vi upplevt att man gör med inomhusmiljön. Det framgår i läroplanen att förskolan ska erbjuda utvecklande och varierande miljöer som följer barngruppens intressen och bjuder in till lärande (Skolverket 2018). Ofta har förskolor rum inomhus med olika inriktningar och ändamål, och vi menar på att det borde kunna finnas ute på gården också. Vi har dock förståelse för att man ofta delar gården med flera andra avdelningar, men i de fallen kan kanske material plockas med ut för att bedriva den tilltänkta undervisningen, alternativt ta tillvara på naturmaterialet som finns i utemiljön. Vi upplever att de flesta förskolor är ute stora delar av dagen och vi menar då att det är viktigt att erbjuda undervisning och utvecklande miljöer även utomhus.

Något som vi upplevde som positivt, var att samtliga av de intervjuade förskollärarna i studien berättade att de följer barnen i deras utforskande av utemiljön och ser sin roll som medforskare som viktig. Detta ledde även till att de kunde ta tillvara på och skapa spontana undervisningssituationer tillsammans med barngruppen vid användandet av förskolans gård.

Slutligen utifrån vår studie upplever vi att förskollärarnas förhållningssätt och uppfattningar till förskolans gård, påverkar på vilket sätt den inkluderas i verksamheten. Med detta menar vi att förskollärare innehar mycket kompetens men vi anser att det är av betydelse att våga gå utanför sin bekvämlighetszon och utmana sig själv. Det är när vi utmanas som vi kan utvecklas, och om vi inte vågar utmana oss själva, hur ska vi då kunna utmana barnen?

Litteraturlista

Back, C. & Berterö, C. (2019). Interpretativ fenomenologisk analys. I Fejes, A. & Thornberg, R. (red.) *Handbok i kvalitativ analys*. 3 uppl., Stockholm: Liber, ss. 165-178.

Brügge, B. & Szczepanski, A. (2018). Pedagogik, didaktik och ledarskap: om didaktik och att vara lärare och ledare i naturen. I Brügge, B., Glantz, M. & Sandell, K. (red.) *Friluftslivets pedagogik: en miljö- och utomhuspedagogik för kunskap, känsla och livskvalitet*. Stockholm: Liber, ss. 49-78.

Copeland, K. A., Kendeigh, C. A., Saelens, B. E., Kalkwarf, H. J. och Sherman, S. N. (2011). Physical activity in child-care centers: do teachers hold the key to the playground? *Health Education Research*. Vol. 27, Nr. 1, ss. 81-100. DOI: 10.1093/her/cyr038

Denscombe, M. (2016). *Forskningshandboken: för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. 3 uppl., Lund: Studentlitteratur

Eliasson, A. (2013). *Kvantitativ metod från början*. Lund: Studentlitteratur.

Fejes, A. & Thornberg, R. (2019). Kvalitativ forskning och kvalitativ analys. I Fejes, A. & Thornberg, R. (red.) *Handbok i kvalitativ analys*. 3 uppl., Stockholm: Liber, ss. 16-44.

Folkhälsomyndigheten (2020). *Fysisk aktivitet – rekommendationer*.
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/fysisk-aktivitet-och-matvanor/fysisk-aktivitet--rekommendationer/> [2021-09-02]

Hunter, J., Brodal Syversen, K., Graves, C. & Bodensteiner, A. (2020). Balancing Outdoor Learning and Play: Adult Perspectives of Teacher Roles and Practice in an Outdoor Classroom. *International Journal of Early Childhood Environmental Education*. Vol.7, Nr 2, ss. 34-50. ISSN: 2331-0464

Marton, F. & Booth, S. (2000). *Om lärande*. Studentlitteratur: Lund.

Magne Holme, I. & Krohn Solvang, B. (1997). *Forskningsmetodik: Om kvalitativa och kvantitativa metoder*. 2 uppl., Lund: Studentlitteratur.

Mårtensson, F. (2013). Vägledande miljödimensioner för barns utomhuslek. *Socialmedicinisk tidskrift*. Nr 4, ss. 502-509.

Nordén, B. & Avery, H. (2020). Redesign of an Outdoor Space in a Swedish Preschool: Opportunities and Constraints for Sustainability Education. *International Journal of Early Childhood*. Nr 52, ss. 319-335. DOI:10.1007/s13158-020-00275-3

Pagels, P. & Raustorps, A. (2013). Att studera förskolebarns fysiska aktivitet. *Socialmedicinisk tidskrift*. Vol. 90, Nr 4, ss. 510-517.

Patel, R. & Davidson, B. (2011). Forskningsmetodikens grunder att planera, genomföra och rapportera en undersökning. Lund: Studentlitteratur.

Rennstam, J. & Wästerfors, D. (2015). *Från stoff till studie: om analysarbete i kvalitativ forskning*. Lund: Författarna och Studentlitteratur AB.

SFS (2018:1197). *Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter*. Stockholm: Arbetsmarknadsdepartementet. <https://www.regeringen.se/rapporter/2018/06/konventionen-om-barnets-rattigheter-s2018.010/> [2021-09-02]

Silverman, J. & Corneau, N. (2017). From nature deficit to outdoor exploration: curriculum for sustainability in Vermont's public schools. *Journal of adventure education and outdoor learning*. Vol. 17, Nr. 3, ss. 258–273. DOI: 10.1080/14729679.2016.1269235

Skolverket. (2018). *Läroplan för förskolan*. Stockholm: Skolverket. <https://www.skolverket.se/undervisning/forskolan/laroplan-for-forskolan/laroplan-lpfo-18-for-forskolan> [2021-09-02]

Svensson, L. & Åkerblom, A. (2020). Fenomenografi om undervisning i förskolan. I Åkerblom, A., Hellman, A., Pramling, N. (red.) *Metodologi: för studier i, om och med förskolan*. Malmö: Gleerups Utbildning ss. 89-106.

Szczepanski, A. (2017). Utomhusbaserat lärande och undervisning. I Laval, S. (red.) *Skolans och förskolans utemiljöer: Kunskap och inspiration till stöd vid planering av barns utemiljö*. URN: [urn:nbn:se:liu:diva-108231](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:se:liu:diva-108231)

United Nations Development Programme (UNDP). 2015. Globala målen - För hållbar utveckling. <https://www.globalamalen.se/> [2021-09-07]

Vetenskapsrådet. (2017). God forskningssed. Stockholm: Vetenskapsrådet. ISBN: 978-91-7307-352-3

Wikland, M. (2013). Att bedöma stödjande miljöer för fysisk aktivitet i förskolan. *Socialmedicinsk tidskrift*.4/2013. ss. 561-571.

Bilaga 1

Missivbrev

Detta är en förfrågan om ett deltagande i en intervju, som handlar om Dina uppfattningar av förskolans gård. Vi som genomför intervjun är två studenter som under hösten 2021 läser sista terminen på Förskolläraryrket vid Högskolan i Kristianstad. Studien genomförs som del av vårt självständiga arbete (examensarbete) och kommer att publiceras i en examensuppsats.

Du som väljer att delta kommer medverka i en enskild intervju med fokus på förskolans gård. Vid intervjun kommer vi att föra anteckningar och ljudupptagning kommer även att ske. I vårt examensarbete kommer Du som medverkar, vara anonym och anges som förskollärare. Ditt medverkande i studien följer även lagen om hantering av personuppgifter (GDPR). Vi vill uppmärksamma Dig på att allt deltagande är frivilligt och att Du har rätt att avbryta Ditt deltagande när som helst.

Vår förhoppning är att genomföra intervjun i vecka 39 eller 40 och intervjun beräknas ta ca 1 timme. Vi är flexibla och kommer gärna till din arbetsplats och genomför intervjun, eller genomför den via ett digitalt mötesrum om så önskas. Tid och plats för intervjun bestämmer vi efter att Du gett Ditt samtycke till att delta. Önskar Du få studien skickad till Dig när den är publicerad, så kan Du kryssa i det på nästa sida.

Vi hoppas att Du har möjlighet att delta i vår intervju. Vi önskar besked om Ditt deltagande senast den 24/9-21.

Dina frågor är välkomna och du kan kontakta oss på:

Katja Sleth: xxx @stud.hkr.se

Ellinor Lindberg: xxx@stud.hkr.se

Vår handledare på Högskolan Kristianstad är:

Elisabeth Einarsson: xxx@hkr.se

Samtycke till deltagande i studien kring förskolans gård.

JA, jag har läst informationen och samtycker till att delta i intervju kring förskolans gård.

JA, jag önskar få den färdiga studien skickad till mig.

Datum

.....

Deltagares Namnteckning

.....

Namnförtydligande

Bilaga 2

Intervjufrågor

Antal verksamma år samt examensår från förskolläraryrket:

Hur ofta är ni ute på förskolans gård under en vecka?

Vad gör ni när ni är ute på förskolans gård?

Vilka aktiviteter bedriver ni på förskolans gård?

Bedriver ni planerad undervisning på förskolans gård?

Om ja, vad innehåller den planerade undervisningen som ni bedriver på förskolans gård?

Om nej, vad är anledningen till att ni inte använder gården vid undervisningssituationer?

På vilka sätt anser du att förskolans gård är stimulerande och utmanande för barnen?

Hur upplever du att du kan påverka och/eller förändra förskolans gård så den är utmanande och följer barngruppens intresse?

Läroplanen för förskolan lyfter att barnen ska erbjudas olika lärande som är relaterade till natur och utemiljö, hur applicerar ni det i verksamheten?

I läroplanen för förskolan framgår det att förskolans verksamhet ska uppmuntra barnen till hälsosamma levnadsvanor. På vilket sätt uppfattar du att förskolans gård kan bidra med detta?

Vad brukar vara dina arbetsuppgifter när du är ute med barnen på förskolans gård?

Är det någonting du vill lägga till kring ämnet?